

MÁSOK

LAMBDA BUDAPEST

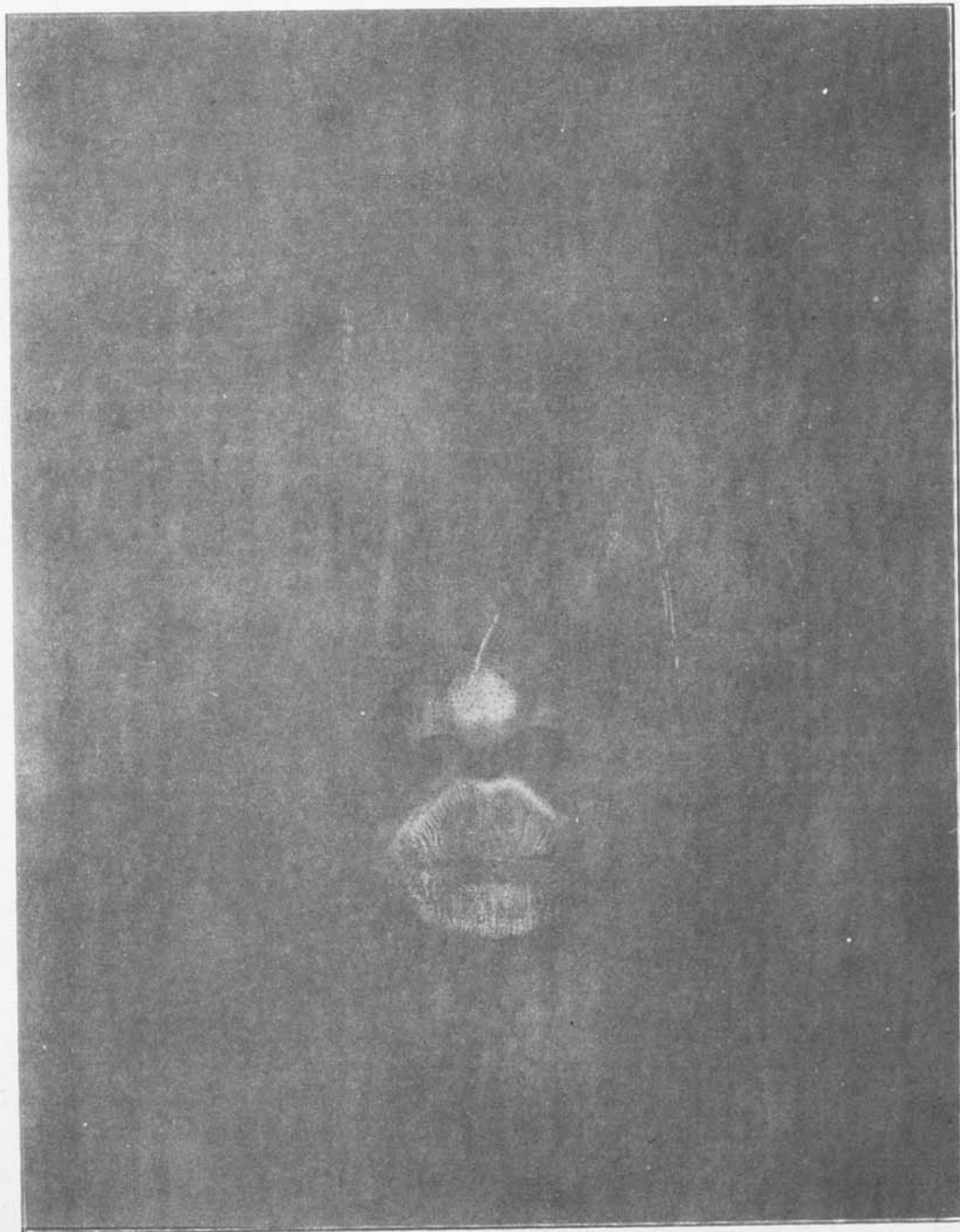
I. ÉVFOLYAM

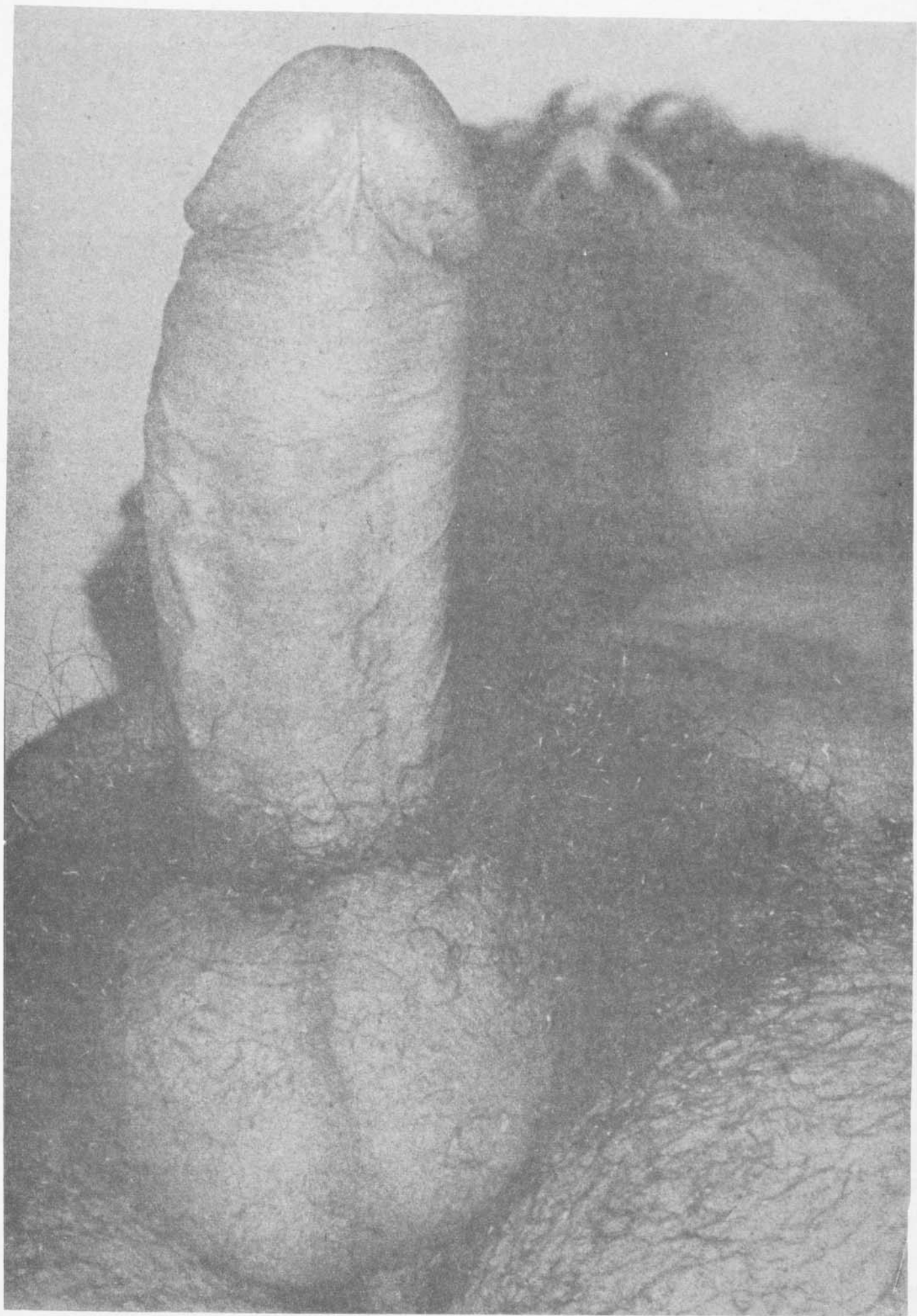
1. SZÁM

1991.

ÁPRILIS

38 FORINT

KÖSZÖNTŐ

A Lambda Budapest Baráti Társaság nevében köszönti a lap első olvasóit Takács B. Gábor a Mások szerkesztője.

Az igaz, hogy lapunknak most jelenik meg az első hivatalos száma, a Mások azonban gazdag előtörténettel büszkélkedhet. 1989. decemberében társaságunk kiadott egy fénymásolással sokszorosított információs lapot. Azt követte egy második és egy harmadik próbaszám is. Fénymásolással néhány száz példánynál nem tudunk több lapot előállítani.

Ebből kishittően arra következtettünk, nem is lenne több példányra igény. Kihagytunk egy, azán kettő, majd több hónapot. Akkori első számainkkal úttörők voltunk a még szocialistának titulált országok területén. Azóta bizony mások rangos kiadványokkal jelentkeztek. Így például nagyon irigyeljük a lengyelek folyóiratát. Lemaradtunk tehát.

Az elmúlt több mint egy év alatt, annak ellenére, hogy nem jelent meg a lapunk, címünkre továbbra is érkeztek a levelek. Kivétel nélkül ostromoztak bennünket amiért leálltunk, abbahagytuk a küzdelmet. A homoszexuálisok nemzetközi szervezete az ILGA hasonlóképpen újra és újra jelentkezett. Állították: örültség olyasvalamit abbahagyni aminek sikere van, amit egy kisebbség igényel. Azt tanácsolták, hogy a fénymásolásról feltétlenül térjünk át a nyomdai sokszorosításra, adjuk ki nagyobb példányszámmal, és hivatalosan is jegyeztessük be magunkat.

Ennyi előzmény után végülis idén februárban a Fővárosi Bíróságon bejegyeztettük egyesületünket a Lambda Budapest Baráti Társaságot, majd ezt követően a Másokat is, közben pedig megkezdtük az anyagok gyűjtését.

Kiadtunk egy szórólapot a Mások akkor még tervezett megjelenéséről. Ebben többek között azt írtuk: „Folyóiratunk elsősorban szemléletében különbözik a hazai sajtótermékektől. Míg az összes megjelenő lap a homoszexuálisokat és gondjaikat kívülről ítéli meg, mi az érintettek oldaláról, a segítség szándékával írunk sorstársaink életéről. A lakosság több mint öt százalékát kitevő kisebbség, vagyis ötszázezernél is több magyar állampolgár számára készítjük a Másokat.”

A röplap közreadása után az idézett mondatok miatt többen is reklamáltak nálunk. Főleg a sorstárs szót kritizálták. Bírálóink azt mondták, ezt a szót leírva többen félreérthetik, vagyis, hogy mi is betegségnek istencsapásnak tartjuk homoszexuális létünket. Barátaink többsége kifejtette, ha újra születne, és megválaszthatná elkövetkező sorsát, akkor is térdénállva könyörögne, tartozhasson a homoszexuálisok közé.

Igazuk van. Mi olyan életet élünk amelyről a kívülről állóknak fogalmuk sincs. A heteroszexuálisok saját fantáziájuk torz képei alapján ítélkeznek. Ennek azonban semmi köze a valósághoz.

Kiigazítjuk ezért a röplapunkat. A Másokban világunkat úgy szeretnénk bemutatni, hogy mindenki számára egyértelmű legyen: a homoszexuálisok – örömeikkel és gondjaikkal – teljes emberi életet élnek. Ezt a világot úgy mutatjuk be, hogy erőt tudjunk adni azoknak is akik máságukat még nehezen vállalják.

Minderre természetesen csak folyamatában leszünk képesek. Hónapról hónapra megpróbáljuk összegyűjteni a friss híreket, a melegeket érdeklő információkat.

Lapunkat, a Másokat az olvasókkal közösen fogjuk írni és szerkeszteni. Várunk tehát minden ötletet, kritikát, kérdést. Minden ésszerű javaslatot megfogadunk és annak szellemében bővítjük lapunkat.

Takács B. Gábor

Ön lapszemle

Tiltakozás a romániai diszkriminációk ellen

A Mások első három száma a fénymásolt sokszorosítás miatt csak 150–200 példányban jelent meg. Így csak kevesen olvashatták. Ez azért is kár, mert több nagyon is súlyos, értékes cikket tartalmaztak ezek a lapok. Így például közvetlenül a romániai forradalom után beszámoltunk a homoszexuálisok helyzetéről a szomszéd országban. Egy romániaból átjött barátunk adott hiteles beszámolót a homoszexuálisok helyzetéről. Azonnal megfogalmaztunk egy röplapot Románia budapesti nagykövetségének címére. Ezt a levelet, mivel a helyzet ebből a szempontból azóta sem változott, ide másoljuk.

Tisztelt Nagykövet Úr!

Sok-sok honfitársammal együtt örülök a romániai forradalom győzelmének, ugyanakkor osztozom azoknak fájdalmában, akiknek hozzátartozói a Ceausescu-diktatúra elleni harcban veszítették életüket.

Örülök annak, hogy az új kormány máris számos nagyjelentőségű, pozitív intézkedést hozott: politikai foglyokat bocsátott szabadon, eltörölte a diktátor által hozott terrorintézkedéseket, csakúgy mint a falurombolási tervet és az abortusz törvényt.

Örvendek az, hogy Románia megtalálta az új Európába vezető utat és a közös Európa-ház egyik lakásába

be is költözhet. Ez azonban megköveteli bizonyos alapvető emberi jogok figyelembevételét – többek között az egyén szexuális orientációja szerinti szabad élethez való jogának tiszteltését is.

Románia. Európának azon kevés országai közé tartozik, amelyekben – a román BTK 200-as és 204-es §-ai alapján – a homoszexuális érintkezés felnőttek között is büntetendő cselekménynek számít.

A múltban a fenti törvények a homoszexuális férfiak és nők brutális elnyomását tették lehetővé Romániában. A Magyarországra érkező menekültek bebörtönzésekről, megaláztatásokról, kínzásokról, pszichológiai kényszerkezelésekről számoltak be. Számos esetben előfordult, hogy a megpróbáltatásokat elviselni nem bíró homoszexuálisok öngyilkosságot követtek el.

Miután az új kormány miniszterelnöke az emberi jogok kivétel nélküli biztosítására tett ígéretet, remélem és hiszem, hogy a homoszexuális kisebbség intézményes üldöztetése Romániában is véget ér.

Tisztelettel:

(Folytatás a 2. oldalon)

Tartalom

Nemzetközi kapcsolataink	2. oldal
Jobb, ha közösen lépünk	3. oldal
Forródrót a melegekhez	4. oldal
Gyertyafényes megemlékezés	5. oldal
Először Budapesten	6. oldal
Egy frigid homoszexuális	7. oldal
Nehogy kifusson a karfiollevés	8–9. oldal
Fassbinder és a normális homoszex	10. oldal
Rab rabja	11. oldal
Ahol bűncselekmény egymásra mosolyogni	12. oldal
Hétmérföldes léptekkel Prágában	12. oldal
Hozzátartozott a városhoz	13. oldal
Szösszenések	14. oldal
Tíz év börtön szadistáknak	15. oldal
Megfigyelés Berlinben	15. oldal
Halál mindenkire	15. oldal
Nem elzárkózni	16. oldal
Terveink	16. oldal

Nemzetközi kapcsolataink

Egyesületünket a Lambda Budapest Baráti Társaságot idén februárban jegyeztettük be a Fővárosi Bíróságon. Szervezetünk hivatalosan tehát csak ettől kezdve létezik. Előéletünk azonban messzebbre nyúlik vissza. Jó két évvel ezelőtt kezdtük szervezni programjainkat. Akkor még úgy gondoltuk, hogy nem is jegyeztetjük be magunkat. Már akkor terveztük, hogy létrehozunk egy információs, érdekvédelmi folyóiratot.

Nem volt tehát még hivatalos az egyesületünk, amikor az ILGA (International Lesbian and Gay Association) tagszervezetei közé felvette a Lambda Budapest Baráti Társaságot.

Az ILGA elsősorban szervezetek szövetsége. Tizenkét évvel ezelőtt alakult, s ma a világ 50 országában megközelítően 200 tagszervezettel tartja a kapcsolatot. A világszervezet célja, hogy küzdjön a homoszexuálisok elleni diszkrimináció és intolerancia számtalan megnyilvánulása ellen, nemzetközi tiltakozó megmozdulásokkal, levelekkel, vagy fontosabb diplomáciai módszerekkel. Felvállalta még a tagszervezetek közötti információ áramlás megszervezését, a szolidaritást azokkal akik nehezebb körülmények között, merev politikai légkörben élnek.

Az ILGA éves regionális konferenciáin készítenek elő különféle javaslatokat, amelyekről a legfőbb fórum, a nyaranta összeülő világkonferencia dönt. Az ILGA ma már elismert politikai tényezővé vált. A WHO (Nemzetközi Egészségügyi Szervezet) az ILGA nyomására hozta meg határozatát arról, hogy a homoszexualitás lekerüljön a betegségek listájáról. A világszervezet a közeljövőben szeretne az ENSZ-ben megfigyelői státuszhoz jutni. Reméljük sikerül.

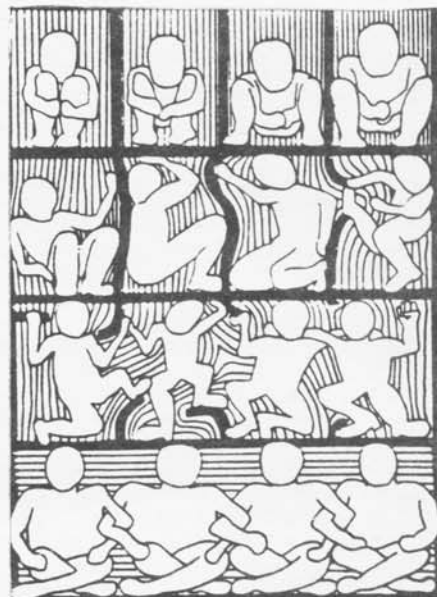
Az ILGA önmaga számára feladatul tűzte ki a ma már volt, akkor még létezőnek számító „szocialista” országokban élő homoszexuálisok segítségét és ezekben az országokban a „meleg mozgalmak” (gay movement) megindítását is.

Ekkor szervezték meg 1982-ben Bécsben a HO-SI (Osztrák Homoszexuális Szövetség) kebelén belül azt a csoportot, amelyik East-European Information Pool (Kelet-Európai Információs Iroda) néven kezdte meg működését az ILGA alegegységeként.

Magyarországon kívül Csehszlovákia (akkor még így írtuk északi szomszédunk országnevét), Lengyelország a Szovjetunió és a volt NDK sokat köszönhet az EEIP-nek. Rengeteg információ, tanács, örökös buzdítás érkezett az elmúlt években a szervezettől.

Az EEIP ott bábáskodott a Homeros Lambda megszületésénél is. A Homeros Lambdát már a hivatalos bejegyzés előtt 1987-ben felvették az ILGA tagszervezetei közé. Az EEIP segítséget nyújtott ahhoz, hogy a Homeros Lambda képviselői eljuthassanak az EEIP konferenciára, 1987-ben Osloba, egy évvel később Amsterdamba, majd 1989 nyarán a bécsi világkonferenciára.

A tavalyi stockholmi világkonferenciára a szervező svédek meghívták az akkor még nem hivatalosan működő Lambda Budapest képviselőit is. Ezen a találkozón a Homeros Lambda nem képviseltette magát. A házigazda RFSZ-Stockholm ezenkívül felajánlotta, hogy a jövőben testvérszervezetként

segíti munkánkat. Ez többek között a folyamatos ILGA tagságot is biztosítja számunkra.

A legközelebbi ILGA fórumot a soros kelet-európai regionális konferenciát Prágában rendezik meg 1991. április 19–21. között. Ez a tanácskozás különös jelentőséggel bír számunkra. A homoszexuális médea megteremtésével kapcsolatos tapasztalatokat, ötleteket, eredményeket beszéljük meg a meghívottak.

Az eseményről következő lapszámunkban részletesen beszámolunk.

Ön lapszemle

Mit mondtak a pártok?

(Folytatás az első oldalról)

A Mások 3. próbaszáma márciusban, közvetlenül az 1990-es első szabad választások előtt jelent meg. Készítettünk ezért egy választási körképet. Azonos kérdéseket tettünk föl a nagy pártok képviselőinek. A válaszok

akkor, 1990. márciusában is érdekesek voltak. Egy év távlatából azonban nőtt a súlyuk.

Kérdés: A cigányság, a nemzetiségek és zsidók mellett a homoszexuálisokat is a kisebbségek közé sorolják-e?

SZDSZ: Ez a kérdés ilyen formában nem merült fel, de természetesen oda soroljuk, hiszen egy nagylétszámú csoportról van szó. Az SZDSZ álláspontja, hogy mindenféle diszkrimináció ellen fellép, így értelemszerűen a homoszexuálisok elítélését sem tartja helyesnek.

FIDESZ: A FIDESZ annak a liberális jogfelfogásnak az alapján áll, amely szerint amit a törvény nem tilt az szabad. Ennélfogva a homoszexualitás – miként a heteroszexualitás sem – jogi úton nem korlátozható. Olyan társadalomban gondolkodunk, amelyben szabad emberek élnek és így mindazt megtehetik, ami nem sérti mások szabadságát. Egy szabad társadalomban valamilyen értelemben mindenki egy kisebbséghez tartozik. Nem lenne célszerű ezeket a kisebbségeket felülről jogi úton kijelölni – hacsak az érintett kisebbségek ezt maguk nem igénylik.

Kérdés: Betölthetnek-e vezető pozíciókat, illetve tanári állást a homoszexuálisok?

SZDSZ: Elvileg nem kizárható. A tanári pálya nagyon kényes kérdés. Itt feltétlenül alapkövetelmény, hogy a tanár ne létesítsen szexuális kapcsolatot diákjaival. Ha homoszexuális a miatt el akarják távolítani a tanári testületből, végül az alkotmánybírósághoz is fordulhat.

FIDESZ: A szexualitás a magánélet szférájába tartozik és ott is kell maradnia. A szexuális orientáció nem lehet szelektív szempont semmilyen foglalkozás betöltésénél.

Jobb, ha közösen lépünk

A modern világban mindegyik mozgalomnak izgalmas története van. Így a női, a béke, és a zöld mozgalomnak is. Mindegyiket akkor hozták létre, amikor történelmileg készen állt egy adott társadalmi réteg a sorsát a saját kezébe fogni és akcióba lépni.

Hasonlóképpen történt ez a homoszexuális mozgalom esetében is. Az emberiség története során mindig is voltak homoszexuálisok, de csak az elmúlt száz év alatt alkultak ki azok a mozgalmak, amelyeknek már nemzetközi erejük is van. Jelen vannak a mindennapi életben – szervezetek, újságok, könyvek formájában. Egyes országokban az egyetemeken a homoszexuális kérdésekkel foglalkozó tanszékek is működnek és ezeknek egyre nő a politikai hatásuk. Jó példa erre, ahogy a nyolcvanas évek elejétől kezdve, az AIDS veszély növekedésével, a meleg férfiak miképpen szervezték meg a szakavatott tájékoztatást, a különböző szolgáltatásokat és az új életmódra való felkészítést.

A homoszexuális mozgalom lassan alakul Magyarországon.

Már három éve lakom itt, és látom, hogy mennyire nehéz egy mozgalom kezdése. Mennyire sok csalódás és zsákutca van, de milyen jó akkor amikor egy kis előrelépés történik.

Arra gondoltam, hogy nagyon hasznos lenne az itteni leszbikus és meleg férfi – gay – társadalomnak valamilyen információ a nemzetközi mozgalomról és elsősorban annak a mozgalomról a történetéről.

A magyarok tudják, hogy milyen fontos a magyarság történetének ismerete, az emberi, családi és kulturális identitás alakítása szempontjából. A homoszexuális nőknek vagy férfiaknak ugyanolyan fontos lenne az ismeret az ő szub-kultúrájukról ahhoz, hogy jobban tudják azonosítani saját helyüket a nagy társadalomban, képesek legyenek fölépíteni az együttműködési érzékenységet más homoszexuálisokkal, amikor lehetőség, vagy szükség van rá.

E cikkhez nagyon hasznosnak tartom a következő könyv elolvasását: Barry Adam: The Rise of Gay and

Lesbian Movement (A gay és leszbikus mozgalom emelkedése). A könyv 1987-ben jelent meg.

A világ első homoszexuális egyesületét 1897-ben Berlinben hozták létre Magnus Hirschfeld – orvos – vezetésével. A Wissenschaftlich-Humánitares Komitee (Szakavatott – emberbaráti csoport) akkor indult el, amikor megjelent az első folyóirat a Der Eigene (1896) és néhány könyv a homoszexualitás témaköréből.

Ez szellemileg izgalmas időszak volt Németországban. Különböző tudományos vélemények születtek arról, hogy milyen lehet a kapcsolat két férfi illetve két nő között. Külön érdekesség, hogy egy magyar származású orvos, K. M. Kertbény írta le először a homoszexualitás szót 1869-ben. Ezt a szót később az egész világon elfogadták, és jelenleg is használják, amikor két azonos nemű ember kapcsolatával foglalkoznak.

A mozgalom születésének idején különböző vélemények léteztek a homoszexualitásról, kialakulásáról, megítéléséről. Ezek közül néhány példa:

– a homoszexualitás egy betegség, gyógyítása gyógyszerrel lehetséges;

– a homoszexualitás bűnös viselkedés, ezért halállal, vagy jobb esetben börtönnel kell vissza szorítani;

– a homoszexualitás a társadalom elfajulásának egy mutatója, ezért áldozatait sajnálni és elszigetelni szükséges;

– a görög ideál, azaz egy nagyon férfias kapcsolat egy biszexuális felnőtt és egy serdülőkorú fiú között barátsági, nevelési és segítői célokkal;

– a demokratikus, utópikus ideál: az amerikai Walt Whitman az első, aki írt az egalitás alapján működő kapcsolatokról, amelyben szerepe van a szexualitásnak is;

– A „harmadik nem” biológiai teóriája. A német Karl Ulrichs elmélete szerint a homoszexualitás egy vele született rendellenesség, tehát a homoszexuális ember se nő se férfi, hanem egy teljesen normális harmadik nemű emberi lény, akit urningnak nevezett.

A Wissenschaftlich-Humánitares Komitee tagsága az Ulrich féle koncepciót tartotta a legszimpatikusabbnak. Az első akciójukat a német törvény 175-ös paragrafusának a törlésére szervezték. Ez a paragrafus a homoszexualitást bűncselekménynek minősítette. Mellékes céljuk az volt, hogy a német lakosságot az urning nemmel kapcsolatban felvilágosítsák. A német Szociáldemokrata Párt tagjai a parlamentben a 175-ös törvény ellen emeltek szót. A társaság folyóiratát a Jahrbuch für Sexuelle Zwischenstufen 1899-től egészen 1923-ig megjelentették. Kiadtak ezenkívül egy olyan röpiratot is amelyben a német társadalmat az urning nemről informálták.

Sokan voltak akiknek nem tetszett az urning teória. 1907-ben alakult egy új csoport a Gemeinschaft der Eigenen (Különleges Társaság). Ők a görög ideál mellett álltak ki. Ez az új csoport kizárólag férfiak számára alakult. Néhány nő közreműködött a komiteében, mások női mozgalomban harcoltak.

Mivel az említett 175-ös paragrafus nem tért ki a két nő közötti szexuális kapcsolatra, sokan közülük fontosabbnak tartották az általános női szabadságjogokért való harcot. Tehát már a mozgalom első fázisában is nehezzé vált az együttműködés a nők és a férfiak között. Mint kiderült, a nemek között lévő státus és érdek különbségek nem föltétlenül tűnnek el a közös célok esetén sem. Jó példa erre a fekete feminizmus erősödése a hatvanas évekbe az USA-ban. Történt mindez az általános fekete polgárjogi harc sikerrel elérése.

Különböző csoportok tehát kialakultak, viszont a különbségek ellenére a fontos, közös szándék megmaradt; azaz jogokat a homoszexuálisoknak, és életmódjuk elfogadtatása a társadalommal. A fiatal mozgalom azonban majdnem csődbe jutott 1907–1908-ban egy nagy botrány miatt.

Olvasd el a Mások következő számát! Erről a botrányról lesz szó. Egy olyan botrány volt az amely a német elitet egészen a Kaiserig taszította.

Forródrót a melegekhez

A magyarországi AIDS-fertőzöttek rovata

Kedves Barátunk!

Régóta hiányoljuk Magyarországon az AIDS-sel leginkább súlytott réteggel való kapcsolat-tartást.

Mi a PLUSS, a Magyarországi HIV-pozitívokat Segélyező Egyesület tagjai rendszeresen szeretnénk jelentkezni írásainkkal.

Saját példánkkal is szeretnénk segíteni az AIDS elleni védekezésben. Személyes tapasztalatainkat is megosztjuk veletek.

Ahhoz, hogy a drót valóban forró legyen, várjuk hozzászólásaitokat, kérdéseiteket!

Most röviden bemutatjuk a PLUSS-t: A PLUSS 1989. augusztus 18-án alakult meg. Az AIDS vírusfertőzöttek kezdeményezését a László Kórház és a Magyar AIDS Alapítvány támogatta.

Közösségünk tagjai – függetlenül a fertőződés módjától – barátokra leltek és azon igyekeznek, hogy megoldást találjanak saját problémáikra valamint az AIDS továbbterjedésének megakadályozására.

Mi magunk gyanútlan áldozattal lettünk a vírusnak.

A homoszexuálisoknak – mivel közülük fertőződtek a legnagyobb számban – partnernek kell lenniük velünk az AIDS elleni harcban. Ez nem jelentheti anonimításunk feladását, hiszen ezt legalább annyira nem lehet tőlünk elvárni, mint az egészséges melegektől. Tiszta szívünkben kívánjuk, hogy sorainkba új áldozatok ne kerüljenek! Bizonyosságul szolgáljon ez a kezdeményezésünk is. Cserébe kérjük figyelmeteket és erkölcsi, gyakorlati támogatásotokat.

Tagjaink számtalan szociális, jogi, pszichikai gonddal küszködnek. Joggal várhatjuk el, hogy munkánkat a „meleg társadalom” megértéssel fogadja és támogassa.

Leveleket a szerkesztőség címen és a következő címen fogadjunk:

PLUSS
Budapest
Pf.29.
1450

**Kérjük anyagi támogatásokkal segítsétek a PLUSS tevékenységét
– az AIDS ellen és a betegeinkért!**

A PLUSS csekkszám:
202-88886 – pénzforgalmi jelzőszám
202-00412-0010 – számla javára
Magyar Hitel Bank RT.

**Az adományozó „közérdekű kötelezettség vállalás” címen
adókedvezményt kap.**

Gyertyafényes megemlékezés az AIDS áldozatairól

A kaliforniai székhelyű, HIV-fertőzöttek jogainak védelmére és megfelelő időben történő orvosi ellátásának biztosítására alakult „Mobilization Against AIDS” aktivistái levélben keresték meg a MÁSOK szerkesztőségét és a Lambda Budapest-et.

A kaliforniai csoport 1983 óta minden év májusában megemlékezést rendez az AIDS-ben szenvedőkről és azokról, akik már nem lehetnek közöttük. Együttérzést, szolidaritást fejez ki egy-egy ilyen megmozdulás olyanok iránt, akik betegségük miatt gyakran válnak gyűlölet, diszkrimináció áldozataivá.

Míg az első „Gyertyafényes megemlékezés”-eket csak amerikai városokban rendezték, ma már 31 ország 220 városában tartják számon azt a májusi napot. Európa és Észak-Amerika nagyvárosaiban legtöbbször hatalmas gyertyás felvonulások formájában zajlik le a megemlékezés. Példaértékű és tiszteletreméltó volt George és Barbara Bush gesztusa, amikor tavaly ezen a napon a Fehér Ház ablakait gyertyákkal világították ki.

Kisebb városokban vagy a harmadik világban gyakran templomok szolgálnak a megemlékezés színhelyéül. Mexikóban és Brazíliában a megmozdulásokat AIDS-info terjesztésére és kondom-osztogatásra is felhasználják, Ausztráliában pedig fát ültetnek. Sok helyütt rendeznek koncertet, városházák és parlamentépületek előtti tüntetést.

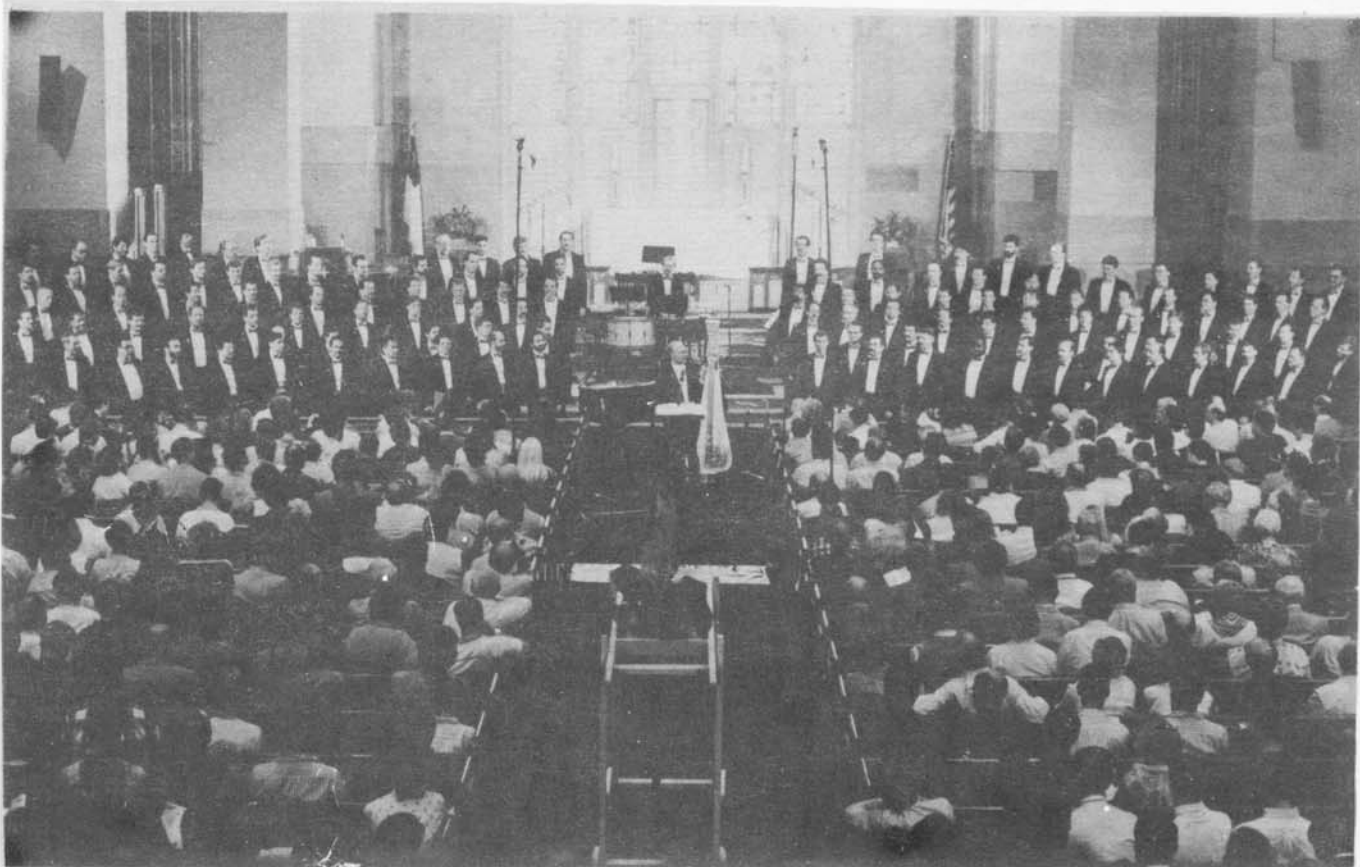
A megemlékezéseket világszerte a „Mobilization Against AIDS” koordinálja, s céljuk, hogy a mozgalomba új városokat, új országokat kapcsoljanak be. A csoport részvételre hív fel bármely szervezetet, mely magának vallja annak elvét, hogy az AIDS egyetlen embercsoport számára sem mintegy „osztályrészként” jut; azt, hogy az AIDS-betegeket a többi állampolgárral azonos jogok és bánásmód illeti meg; valamint azt, hogy minden kormány kötelessége a HIV-fertőzött polgárainak a legújabb kutatási eredményeknek megfelelő gyógykezelést biztosítani.

Az idei megemlékezés időpontja *május 19.*

A Lambda Budapest több más társadalmi szervezettel együtt felhívást kíván intézni Budapest és az egész ország lakosságához. Mindenki aki már valakit elveszített, akinek valakije betegen fekszik, aki szolidaritást vállal a fertőzöttekkel, a betegekkel, azok családtagjaival és barátaival – helyezzen égő gyertyát ablakába május 19-én alkonatkor.

Először Budapesten a Gay Men's Chorus

1991. július 13-án európai turnéja során Koppenhága, Berlin, Prága, Bécs után Budapesten is fellép a Los Angeles-i Gay Men's Chorus (GMCLA). Az együttes 1979-ben alakult 99 férfi taggal. Évente három nagy előadást tartanak. Komoly zenei és népszerű zenei számok előadásával. 1986 óta számos versenyt nyertek az Egyesült Államok különböző államaiban.

A 120 tagú együttes széles repertoárján az 50-es évek rock számaitól, sprituálékon keresztül, egyházi művek, operett és operaszíndarabokig, csaknem minden műfaj jelentősebb műsor-száma szerepelnek. Mindezekből nyújtanak át egy csokrot budapesti vendégszereplésük során.

Noha két előadásról tárgyaltunk, az együttes leterhelésére hivatkozva csak a július 13.-i fellépést vállalták. Előreláthatólag a József Attila Művelődési Ház frissen felújított színháztermében hallhatjuk az együttest. Az előadás után a közönség találkozhat az énekesekkel.

Jegyek előreláthatóan 280,- Ft-os árban 1991. május elseje után kaphatóak elővételben. Érdeklődni a 12-00-106-os telefonszámon lehet este 8 óra után.

Lambda Budapest vezetősége

Egy frigid homoszexuális: Andy Warhol

Andy Warhol műveit február 13. és március 17. között tekinthettük meg a budapesti Műcsarnokban. Cikkünket így késve – miután a képeket összecsomagolták – olvashatják. A tárlatvezetés, a kedvcsináló képismertetés ezért értelmetlen lenne. Nem tehetjük meg azonban, hogy Andy Warhol személyével, műveivel ne foglalkozzunk. Nem tehetjük ezt azért sem, mert lapunk egyik alapkonceptiója, hogy mindarról írunk amely az 5 százalékot kitevő kisebbségünket

érinti, vagy közülünk valaki említésre méltó tettet hajtott végre, műalkotást hozott létre. Andy Warhol kiállításának bezárása tehát nem lehet akadálya személyével műveivel kapcsolatos gondolataink közreadásának.

* * *

„Világ életemben vonzódtam a sztárokhoz. Vonzódtam hozzájuk és gyűlöltem őket.”

Andy Warholnak ezek a mondatai világosan fogalmazzák meg azt a konfliktust, amely műveinek megalkotására sarkallták. A látszólag szabványos reklámgrafikák mögött a félelem lappang. Félelem, hogy a dolgok talán mégsem olyan vonzóak és rendezettek, amilyeneknek a csábító reklámfelületen látszanak.

Warhol megrendezte a világ legfurcsább pornó filmjét is, a Flash-t, amely ugyanezt a kettőséget fejezi ki. A film egy strict hétköznapiját követi nyomon dokumentum hűséggel. A fiú fiatal, izmos és különleges méretű nemi szerve van. Minden helyzetben és minden szemszögből megismerjük őt. Warhol tehát pornó sztárt teremt a film főszereplőjéből. A film végén mégis émelgyést ürességet és fájdalmat érzünk.

Warhol a lelke mélyén maga is sztár akart lenni, bár ehhez nem sok adottsága volt. Érdektelen arca, sovány szinte áttetsző alakja, amihez félnék visszahúzódó modor járult; nem tették képessé azzá, hogy sztárrá váljon. És mégis azzá tudott válni. Ott volt minden társadalmi eseményen. A televízió, a sajtó állandóan furcsa, kísérteties lényéről cikkezett. Viszolyogtak tőle. Érezték feminén karakterét és furcsa hidegségét amely döbbenetes ellentétként hatott.

Warhol egy frigid homoszexuális volt. Egy hideg meleg. Olyan mint a művei.

t. s.

Nehogy kifusson a karfiollevés

Eszter idegesen rohant föl az emeletre, be a konyhába, nem égett-e meg a sütőben a rétes, nem futott-e ki a leves, nem robbantak-e szét a hurkák. A gázlángot kisebbre állította, a levest megkavargatta, már rohanni akart vissza, a földszintre a műhellyé átalakított fáskamrába, hogy minél rövidebb ideig hagyja magára azt a két őrültet, a férjét, meg azt a gengszter barátját, amikor eszébe jutott, hogy a gyerekek ricsaját már régóta nem hallotta. Úr isten! csak nem történt velük valami baj! Szinte beesett a gyerekszobába a len-

dülettől. A két kisfiú a földön ült és kockákból rakott várat. Amikor meglátták anyjukat, sívító mami-, mamival rohantak Eszter felé. Jaj, nem ezt akartam ijedni meg Eszter és gyorsan visszacsukta az ajtót.

Megpördült és teljes sebességre kapcsolva vágta-tott végig a lakáson. Hosszú haja lemaradva mögötte hullámozott a hátrahagyott légáramlatban. Szerencsére a rövid szoknya volt a divat, így lépteit nyújthatta, a lépcsőházban pedig kettésével hármásával ugrálhatott lefelé.

Mielőbb ismét ott akart lenni András mellett, hogy megvédje barátjától. Először még csak a Bükkbe akartak túrát szervezni, aztán Jugoszlávia következett, a következő látogatásakor már Párizsba, meg át a csatornán Londonba terveztek utat és legutóbb amikor leszaladt hozzájuk, már New Yorkot is elhagyták Chikago felé indultak, persze autóstoppal, mert pénzüik az nem volt. Ha most majd leér mit tapasztal majd? Japánban járnak?

Az északi, vagy a déli sarkon? Mint akinek az életéről van szó, olyan kétségbeesetten rohant a félhomályos földszinti folyosón. Futásban azért vigyázott, nehogy feldöntsön valamit, belerúgjon egy létrába a falnak támasztot! csövekbe, mert bármennyire is sietett, néhány másodpercig hallgatózni akart az ajtó előtt, tudni akarta hol tartanak. Ha rájuk ront biztosan elhallgatnak. Amikor lefékezett az ajtó előtt, mellkasa mint valami sebesen dolgozó pumpa szívta be, préselte ki a levegőt tüdejéből. Fülét a szüette öreg deszkalapra fektette.

És hogy oldanánk meg a rakéta hajtóművét? – kérdezte István az ajtó mögött. A fénysebesség közelében magára a fényre mint hajtóerőre már nem számíthatunk.

Mit akarnak ezek? Rakétát? Hát ez... ez tényleg mindennek a teteje. Vesszen a leves, a májashurka, a véreshurka, sőt a kolbász is. Nem szabad egyedül hagynom ezeket! Ez az ökörség biztos megint Istvántól ered. Ó lázítja mindig Andriso-

mat. Pedig olyan jó fiú lenne! Klassz férj, és apja a gyerekeknek.

Az a baj, hogy a fénysebességet, valami abszolút végsőnek, leghatatlannak tekintjük – mondta András. Nem hiszem, hogy lennének ilyen végső határok a világ-egyetemben.

Igazad van – módosította véleményét István az ajtó mögött. Tekintsünk most el a hajtóműtől. Ez megkönnyítené az utazást, mert többszörös fénysebességre kapcsolhatnánk. De mielőtt nagyobb utat terveznénk, határozzuk meg a távollét idejét. Különben könnyen bajba kerülhetünk. Egy hétnek érezzük távollétünket, szegény Eszter meg itthon a gyerekekkel hónapokat él át, esetleg évek is eltelhetnek a földön közben.

Helyes válaszolta András. Úgy kell számolnunk, hogy földi viszonyban ne legyen több mint egy, esetleg két hónap. Ennyit talán Eszter is kibírna a gyerekekkel.

Ez volt a határ. Eszter üvöltve tépte fel az ajtót. Egy-két hónap?! Én meg majd csinállok valamit a gyerekekkel?! Hát nem! Ebből elegendő van!

Avastaglapú hosszú asztalt teljesen elborították a bogárhátú motorjának alkatrészei. Csavarok fogaskerek, öntvénydarabok, különböző rudak. Az asztal mögött szerelőruhában fülíg olajosan állt István és András.

Én legyek a gyerekekkel? Főzök mossak és játszok velük? Egy-két hónapig? Na és a pénz? Miből akartátok mindezt? Pár napja még örültél amikor a nagynéni meghívott Balatonligára két hétre. És úgyis csak egy hónap szabadságod van! A maradék két hét pedig kellene a ház rendbehozására. Jön egy kis szél aztán hullanak a cserepek. A pénz is kell erre... meg a gyerekek ruhára.

András megindult Eszter felé, hogy megnyugtassa, félreértettél mindent. Én megmagyarázom – kezdte, de Eszter hátrált. Nem kell magyarázat!

Nekem ebből elegendő van. És minden miattad van fenyegette meg Istvánt. Pár év alatt sikerült kiölnöm belőle ezt az örült álmodozást. Most meg, hogy megjelentél újra elvesztette az eszét. Nem akarok durva lenni. Udvariassan kérlek: menj innen a fenébe!

István Andrásra nézett, hogy mit tegyen. András Eszter tekintetét kereste. István odament a csaphoz, benedvesítette kezét, habkóport öntött a markába. Eldörzsölte kezfejen, karján, majd leöblítette, aztán arcát szappannal mosta le. Miután kibújt a szerelőruhából, már készen is volt, mert az utcai ruháját magán hagyta. Az olajos göncöt az egyik székre terítette. Mindez néma csöndben történt. Felvette dzsekijét. Szervusztok – mondta és kinyitotta a műhely aj-

taját. A hajtóművön azért gondolkodom – szolt vissza az ajtóreszből. Jó – hagyta helyben András. De ne feledd legalább kétszeres fénysebességre lenne szükségünk, ahhoz, hogy... Eszter ekkor odaugrott az ajtóhoz és megmarkolva a kilincset berántotta az ajtót. A születte lapok majdnem szétszálltak.

Kint néhány másodpercnyi csönd után léptek neszté lehetett hallani, amelyek egyre távolodtak, végül teljesen elhaltak. András visszament az asztalhoz. A benzinnel teli tálkába bemártotta az ecsetet, aztán aprólékosan tisztogatta ki a fogak közül a beégett olajat. Eszter hirtelen észbe kapott. A hurkák! Mint akit gumikötél rántana az emelet felé, mindent döntve tramodott neki a folyosónak, aztán fel a lépcsőn; sok éves küzdelemmel összehozott családi fészkebe. A hurkák rendben voltak, el lehetett oltani alattuk a gázt, a rétes sem égett oda. Na és a karfiollevés? Éppen időben érkezett, az sem futott ki.

Fassbinder és a normális homoszex

Ha egy meleg olyan trikót vesz fel, amelyből a fél melle kilóg, öntudatlanul is Fassbinderre emlékeznek. Az ő utolsó filmjével, a Querelle-lel jött ugyanis divatba ez a dekoltált viselet, amely azóta is a melegek legnépszerűbb nyári cucca. Jól áll ugyanis a mellizmokhoz. Azt sajnos kevesen tudják, hogy izomtalan mellemekhez viszont nem áll jól.

Fassbinder megrendezte a Querelle-t és azután meghalt. Pedig nem volt még öreg, sőt AIDS-es sem. Ő csak simán tönkre itta és tönkre kábítószerrel magát. Idővel persze lehet, hogy mégiscsak az AIDS vitte volna el, de az úgy látszik neki sürgős volt... Iszonyatos tempóban élt, sűrű egymásutánban forgatta a filmeket, villámsebessen használta el a szeretőit, valamint saját magát. A Querelle forgatásakor már százhusz kilós volt, többszörös milliomos, megszállott heroinista és egy magányosságtól reszkető, boldogtalan ember. Szinte valamennyi filmjében megjelenik a homoszexualitás.

Kurt Raab, az azóta szintén meghalt (AIDS-ben) színész, könyvet írt Fassbinderről, volt barátjáról, nyomban a rendező halála után. Jó kis pletykaízű könyv volt, a világon mindenhol kiadták (Magyarországon nem), Raab jó sok pénzt keresett rajta. Raab már csak ilyen volt. Ha mint színész nem jött számításba, hamar írt egy könyvet. Az sem volt baj, ha a kasszasikerhez a friss halott összes hálószoatitkát kellett kifecsegni.

Nemrég a ZDF leadott egy filmet Kurt Raabról, aki – mást már nem tudván – saját AIDS-tüneteit vezette elő a nagyérdeműnek. Raab fekszik a kórházi ágyon, néha fölkel, anyjának és nővérének támogatásával reszkető lábakkal eltántorog a teraszra, és beszél. Mivel már nehezen emészt, a fel-felbőfögött étel néha

kicsurog a száján. Aztán meghal. Feltehetően szintén sztárgáziért.

Nos, ez a Raab írja könyvében a Querelle-ről: „A Querelle amolyan kultikus film lett. Van benne valami egészen új. Nehéz megmondani, hogy mi. Talán a normalitás. Az egész film alatt azt gondolod, ez az egész melegség itt, ez így normális.”

Raab, a film producerét, Dieter Schidort (még él) is megszólaltatja.

Schidor: „Soha nem mondja a film: odanézz, milyen buja, ahogy ott

basznak! Még csak meg sem lepődik az ember. Ha obszcénül ábrázolnák ezt, azt mondaná az ember, a rendező obszcén. De Rainer nem volt obszcén. Mivel ő nem lepődött meg a legtöbb dolgon, amelyen mások meglepődnek. Abban a jelenetben, amelyben Querelle-t megdugják (a film csúcspontja), Fassbinder azt mondja, ez így természetes.”

Hát ilyen ez a könyv – nagyon érdekes egyébként.

Fassbinder nem érte meg a film bemutatóját. Schidor, a producer minden vagyonát kockára tette a filmért, amely végül hatalmas kasszasiker lett...

És Raab is megírta a könyvét.

ts

Aggódom figyelni a jugoszláviai politikai eseményeket. Félek, hogy az eddigi karnyújtásnyira lévő Adria hirtelen elérhetetlenné válik. Pedig aki valaha is volt a Jugoszláv tengerparton az mindig visszavágyik oda.

Most tegyük egy kis utazást Rabra, a hasonló nevű szigeten lévő régidalmát városba, ami nemcsak szépségével és utolérhetetlen nudista tengerpartjával, hanem izgalmas életével is rabul ejti az utazót.

Ha este Budapesten vonatra vagy buszra szállunk, reggel már Rijekában lehetünk. Ebből a füstös kikötővárosból – ahol még itt-ott föllehetjük a monarchia korának hangulatát – indulnak buszok és hajók utunk végcélja Rab felé. Aki sóhajtván gondol az éjszakai utazást követő újabb 3 órás megpróbáltatásra, az téved. A busz végig a tengerparton a hegyek között kanyarog. Utunk során az Adria teljes szépségében mutatja magát. A sziklák lábánál, a sekély öblök vize zöld és több méter magasságból is tisztán látszik minden kő és ficánkáló hal. Beljebb világoskék, majd tintakék mélyül a víz.

Az Adria szépségét nem őrzi meg az emlékezet, ahányszor újra látod, mindig meglepetést okoz.

A busz kompon meg át a szigetre, ami teljesen kopárnak és lakatlannak tűnik a szárazföld felől, de ne ijedjünk meg, a kopár sziklák egy kis földi paradicsomot rejtnek.

Rab, az ici-pici városka a sziget egyik csücskében húzza meg magát. Utcáinak hófehér kövezete márvány simaságúra kopott és fehér házak övezik a dombra fölkapaszkodó síká-

Nyári útiajánlat

Rab rabja

Jugoszlávia legmelegebb szigete

torokat. A római múlt nyomait romkert őrzi, a velencei gazdagságot maga a város. Kőfaragások, múzeumba illő ajtó és ablakkeretek, tornyok templomok.

Nappal kihaltak az utcák, a turisták a strandon vannak, az itt lakók a házak hűvös mélyére húzódnak. Este azonban föltámad a város. Hömpölyög a tömeg, fényárban úsznak a kirakatok. Inycsiklandozó illatokkal éttermek csalogatnak. Mindenütt zene szól. A régi piac árkádjai alatt fiatal Leonardo jelöltek kínálják rajzaikat, öreg halászaszönyvök árulják a tenger kincseit, mellettük ékszerek csillognak.

Amikor már jóllaktál a látnivalókkal és tele a hasad scampival, tintahallal, kagylóval esetleg finom kicsi polipokkal (és a pénztárcád lényegesen laposabb), valamelyik cukrászdában egyél meg egy mézben tocsogó baklavát és sétálj át a Sanda nevű műintézetbe. Ezt a bárt könnyű megtalálni, mert este 10–11 óra körül már csak a fiúk tolonganak körülötte. Bent időnként táncolnak, kint az utcán csak iszogatnak, fogják egymás kezét, egy-két csók csattan, egy szóval, folyik a felszabadult meleg élet. Itt néhány napon belül mindenki ismeri a másikat. Ki csak látásból,

ki közelebről. Ha valaki aznap nem jelenik meg, folyik a találgatás: vajon miért nem jött a fanyűvő, mi történetett a kékszemű olasszal, lehet, hogy megint összeveszett az két oszt-rák flú, hogy csak az egyik van itt...

Itt az ember anyagi helyzetétől és vérmérsékletétől függően campartzik, vodka-tonicozik vagy sörözik, de szín józanul és hajnal előtt biztos nem botorkál haza.

Másnap délelőtt ragyogó napsütés és a tenger kékségével versengő ég fogadja a strandra igyekvőket. A városi strand hosszan húzódik a tengerparton, de érdemes inkább felkeresni a FKK-t, amit motorcsónakkal lehet elérni. Ez egy több kilométer hosszú öblökkel tagolt partszakasz. Héhány méterre a tengertől ösvényekkel és tisztásokkal tarkított fenyőerdő kínál izgalmas kalandokat.

Gyalogoljunk el a strand legtávolabbi szögletébe, mert ott találhatjuk azt a társaságot, amelyikkel már előző este találkozhattunk a Sandában. Ez egy félre eső és idegenek által nem háborgatott meleg paradicsom. Egymás elől eltakart diszkrét öblök, sziklamélyedések. Az erdőben rejtett tisztások és szerelmi csalitosok várnak rád.

Ha már eleget perzselődtél a napon, alámerülhetsz a kristálytisza vízben és egy kiadós úszás után, ha felfrissülve besétálsz az erdőbe, izmos karok ölelnek magukhoz.

A strandon van étterem, lehet vizsíteni, vagy 40 DM-ért ejtőernyővel a hátadon körbevitörölázhatod a szigetet. A fenyőtűvel bélelt tisztásokon jókat lehet szundikálni a kabócák álmosító cirtipelése mellett.

Este már ismerősként fogadnak a Sandában és néhány nap múlva úgy fogadod az új nyaralókat, mint aki otthon van.

Azonban Rabnak van egy hátránya is. Olyan, mint a kábítószer, ha egyszer belekóstolsz, nem tudsz többé leszokni róla.

Ahol bűncselekmény egymásra mosolyogni

Középkori ízű törvények sorozatával sanyargatja a homoszexuálisokat a nálunk sokak által olyannyira csodált és példaképnek tekintett brit konzervatív kormány. A hírhedt „clause 28” után 25. sorszámmal újabb törvényjavaslatot nyújtott be a parlamentben. A „clause 25” még az előbbinél is felháborítóbb kitételeket tartalmaz: ha elfogadják, még az is büntetendő cselekménynek számít, ha két férfi nyilvános helyen megöleli egymást, címet cserél vagy akár csak egymásra mosolyog.

A törvénycikkely konkrétan azokat a nyilvános helyen zajló „ismerkedési kísérleteket” szándékozik büntetni büntetéssel sújtani, amelyek szexuális kapcsolat létrehozására irányulnak, függetlenül attól, hogy ez a kapcsolat végül is létrejön-e vagy sem.

A törvénycikkely egy másik rendelkezése az egyébként legális „homoszexuális aktusok megkönnyítését” bünteti. Eszerint elítélhető bárki, aki például szobáját két meleg ismerőse rendelkezésére bocsátja. Egy harmadik rendelkezés szigorúan büntetne minden, magánlakáson kívül zajló szexuális jellegű kapcsolatot, beleértve a simogatást, ölelkezést, csókot, stb. Ezek a cselekmények még akkor is büntetendőknek minősülnek, ha nem lenne tanujuk harmadik személy vagy ha senki sem emelne panaszt miattuk.

A beterveztett törvényt ezen a tavaszon vitatja meg a brit parlament, s csak remélhetjük, hogy végül is – az eléggé széles körű felháborodás hatására – nem szavazza meg. Nem úgy, miként a 28-as cikkellyel tör-

tént, amelyet elfogadott, s mely tiltja, hogy közpénzekből olyan publikációkat, műsorokat vagy rendezvényeket finanszírozzanak, amelyek tárgyilagosan, vagyis nem elítélően ábrázolják a homoszexualitást. E rendelkezés ellen, mint ismeretes, számos művész, köztük neves rockzenészek felemelték a szavukat, de mindhiába.

Bizonyos jelekből ítélve a legsötétebb középkor uralkodik Angliában, melynek egyik megtestesítője az időközben kegyvesztetté vált Maggie Thatcher volt. Thatcher menesztését a más elnyomott rétegekhez hasonlóan, a meleg is öröm tánccal ünnepelték, s erre jó okuk volt, hiszen az ő nevéhez fűződött a „clause 28”, amely csak az előjátéka volt a most tervezett elnyomó intézkedéseknek.

Az újabb merényletkísérlet a homoszexuálisok alapvető emberi jogai ellen csak még jobban egybe kovácsolta a brit melegeket, akik sorozatos, olykor sokezres tüntetéseken adnak hangot dühüknek. (A legutóbbi nagy demonstráción az ellenzéki Munkáspárt egyik vezető politikusa is a melegek mellé állt).

A nemzetközi tiltakozó akciókat az ILGA, a homoszexuálisok nemzetközi szövetsége koordinálja, amely egybeket mellett február 14.-ére, Szent Bálint, a szerelmesek napjára hirdetett, világméretű tiltakozó akciókat. Ezen a napon a világ számos fővárosában voltak tüntetések a brit külképviseletek előtt. Nem tudni, vajon a nemzetközi tiltakozásnak és a neves brit művészeknek, köztük Jimmy Sommerville-nek lesz-e elég ereje ahhoz, hogy megakadályozza ezt a párját ritkító gyalázatot?

Hétmérföldes léptekkel Prágában

Csehszlovák barátaink, akik a kommunista rendszer megdöntése óta eltelt időben elérték, hogy a homoszexuális kapcsolatok, büntetőjogi szempontból ugyanolyan megítélés alá essenek (az alsó korhatár például egységesen 15 év lett), mint a heteroszexuálisoké, nem ülnek tétlenül babérjaikon.

Máris kezdeményezték, hogy Dániához hasonlóan Csehszlovákiában is ismerjék el hivatalosan az egyneműek „házasságait”. A szövetségi parlament ugyan egyelőre nem hajlandó foglalkoz-

ni a témával, a Cseh parlament azonban meglepően nyitottnak mutatkozott. Parlamenti bizottságot állított föl a téma tanulmányozására és felkérte a prágai meleg szervezetét, a Lambda Prahát, hogy terjessze elő saját tanulmányait e témakörben.

A Cseh homoszexuálisok szeretnék, ha a hatóságok minél hamarabb állást foglalnának az ügyben, mert attól tartanak, hogy a gazdasági nehézségek növekedésével bealkonyul a jelenlegi liberalizmusnak Csehszlovákiában.

Emlékszel az első éjszakára?

Hozzá tartozott a városhoz

1925-1991

Te, aki olvasod ezeket a sorokat, emlékszel arra az estére, éjszakára, amikor először léptél be az Egyetem presszó aijáján? Remélted: ott bent társra találsz, vagy ha nem egyedül mentél, akkor abban bíztál, hogy itt nyugodtan beszélgethetsz a barátoddal, nem zavarnak bizalmatlan gúnyos tekintetek. Emlékszel mennyire féltél? Hátha nem is olyan hely mint amilyennek leírták neked. Szinte retgettél, hogy valamilyen formában megaláznak bent.

Végül mégis erőt vettél magadon, megzörgetted az aijtót. A kapus ugyan végigmért, de beengedett. Emlékszel a hely atmoszférájára? Az áporodott cigaretta füstre. Aztán a hangok! A hátsó sarokban zongorán játszott valaki. Egy rekedtes hang énekelt is.

Emlékszel erre a pillanatra, erre az estére, erre a éjszakára? Hogy ezt a hangot te nem ott halottad először, hanem vagy tíz évvel korábban a Melódiában, a Gyöngyhalászbán? Vagy még egy évtizeddel korábban a Zuhatag étteremben? Milyennek találtad akkor a negyvenes évek végén az éneklő fiatal lányt? A hírek szerint gyönyörű volt, hangja még nem volt rekedtes és tangóharmonikán kísérte énekét.

Erről a hangról mindenkinek volt valamilyen véleménye.

Ne tagadjuk, akadtak akiknek nem tetszett, azonban sokan dicsérték. Csak egyet nem tett senki: nem hagyta megjegyzés nélkül. Az elmúlt évtizedek alatt nem százak, ezrek, hanem tíz és százazrek hallották az Egyetemben, vagy az éppen ügyeletes meleg találkozóhelyen.

1991. március 14-én, akik a Farkasréti temetőben utolsó útjára kísérték Lantos Zsuzsát, ott akkor rá kellett döbbseniük, hogy halálával egy korszak is lezárult.

Lantos Zsuzsa nemcsak végig élte, hanem végig énekelte a rákosi korszakot. Abban az időben vállalta önmagát amikor pedig életveszélyes volt másnak lenni, mint amit a hatalom jónak talált. A kádár korszakban már nem büntették a homoszexualitást. Arra azonban továbbra is nagyon vigyáztak, hogy a melegnek ne érezhessék jól magukat. Túl sok találka hely, kultúrált szórakozási lehetőség ne legyen Budapesten.

Lantos Zsuzsa közben énekelt és zongorázott.

Életének utolsó hónapjaiban kamaszos lelkesedéssel dolgozott társával közös alkotásuk, a Mystery megteremtésében, berendezésén. Mindent beleadott, hogy szép és hangulatos legyen a bár. A sors nem engedélyezte számára, hogy három hónapnál tovább élvezze a saját hely részegítő érzését.

Halála után sokan hívtuk fel egymást telefonon. Halottad? Hihetetlen! Akik életében állandóan kritizálták játékát, énekét, most hogy ő már nem hallhatja mondják: azért az biztos hogy egyéniség volt, nagyon fog hiányozni Budapest éjszakájából. Szinte hozzátartozott a városhoz.

A Mysteryben – az Egyetemhez képest – a hátsó sarokból előre, a főhelyre került a zongora. Nagy szerepe lett volna a hangulat teremtésben, embereket hozott volna össze.

Most letakarva áll a zongora. Aki csak belép a kis barátságos helyre, tisztelettel néz rá. Ez a hangszer nemcsak egy tárgy. Egy emberrel össze forrva létezik. Lantos Zsuzsa ül mögötte. Most már örökre így marad meg az emlékezetünkben.

Szösszenések

Karcsúságom titka

Ma már végre el kell kezdenem fogyókúrát. Jön a tavasz és egyik nadrágom sem jön föl rám. Ha elgondolom, hogy tegnap este is mit össze zabáltam! Brrr

De ma egy falatot sem eszem. Maximum vizet iszom és tornázni fogok és futni és úszni.

Persze ez túl sok egyszerre. Elég a torna és az úszás. Vagy csak a torna plussz koplalás. Végül is, ha nem eszem, akkor legyen-gül a szervezetem és nem bírja a nagy megterhelést.

Na jó, holnaptól futok és úszom, de fokozatosan kell elkezdni. Ma még elég bevezetőnek néhány fekvőtámasz. És persze egy falatot sem. Bár azt hiszem valamilyen gyümölcslevet azért ihatnék, mert vitamin az kell. Egy kis gyümölcslét vagy gyümölcsöt is lehetne, mert az nem hízlal.

Mardosó éhséget érzek. Hogy fogom ezt kibírni estig? Ha jobban belegondolok, nem jó taktika ilyen drasztikusan kezdeni a fogyózást. Szép fokozatosan kell, hogy a szervezet ne is vegye észre. Enni kell. Csak azt kell megválogatni, hogy mit. Nincs friss kenyér és szalonna és édesség és alkohol, de egy kis zöldséget, főzeléket lehet, sőt kell is. Az üres főzelék nem túl jó, de például a főtt csirke nem hízlal. Vagy a grill csirke. Itt a sarki hentesnél isteni grill csirkét árulnak... és sült kolbászt is... de azt nem. Semmi hízlalót.

Azt olvastam valahol, hogy reggel muszáj enni egy falatot. Na jó. Csupán egészségügyi megfontolásból bekapok valamit a reggeli torna előtt. Nézzük csak mi van itthon. Boldogan vágatok ki a konyhába, közben nagyokat nyelek. Megtorpanok a nyitott frizsider előtt. Semmi zöldség, semmi gyümölcs, semmi főzelék. Csak egy nagy darab angol szalonna. Istenem, most dobjam ki?! Becsukom az ajtót. Vissza a szobába. Reggeli torna egy-kettő. De éhes vagyok, éhgyomorral nem lehet tornázni. Mi lenne, ha torna előtt bekapnék egy hajszál vékony szelet angol szalonnát? Legfeljebb majd tíz fekvőtámaszsal többet csinállok. Rohanás a konyhába. Na ez egy kicsit vastagra sikerült, de most már mindegy. A szalonnát nem lehet magában enni. Szerencsére maradt egy kis kenyér tegnapról. Csak, hogy ne rontsam el a gyomrom. Ropog a kenyér héja. Csak egy falatot. Eszem hozzá hagymát is. Az nem hízlal. Tele pofával habzsolok. Még csak reggel van. Legfeljebb ma már többet nem eszem. Majd letornázom. Ha most megenném az egészet, nem lenne több kísértés. Most már úgyis mindegy.

Tele a hasam. Tele hassal nem lehet tornázni. Különbösen is ma estére vacsorameghívásom van. Majd holnaptól kezdem a szigorú diétát. Jaj de jó, akkor ma még egy jó nagyot ehetek.

A tükör előtt

Ülök a tükör előtt. Miközben nézem magam, kellemes bizsergést érzek a szívem körül. Határozottan jól nézek ki. Göndör haj, kellemes arc, jó alak. Talán egy kicsit alacsonyabb vagyok a kelleténél, de hogyha nem áll mellettem senki akkor ez egyáltalán nem feltűnő.

Vegyük például a hajamat. A hajam szép. Szép göndör. Nem olyan dús mint régen és a homlokom is egyre magasabb, de ha előre fésülöm a hajam, vagy mondjuk hátulról nézzük...

Az arcom viszont kifejezetten kellemes. Jó benyomást tesz az emberekre, bizalmat

ébreszt. Bár mostanában egyre kevesebbet mosolygok, mert sajnos akkor olyan leszek, mint egy aszalt szilva, de ha komoly képet vágok, akkor messziről nézve nem olyan feltűnőek a ráncok. Az orrom kicsit görbe, de csak, ha oldalról nézzük. Ez nem olyan nagy baj, mert profilból úgysem szabad mutatkoznom, akkor ugyanis túlságosan látszik a tokám.

De az alakom. Azzal nincs semmi baj. Domborodnak az izmaim. Has tájékán talán túlságosan is domborodnak. És sajnos derék tájon is új kitüremkedések jelentek meg. Persze ez az én koromban már megengedhető és különben sem szép, ha valaki túl sovány. Most szerencsére a bő pulóverek a divatosak...

Elkeseredetten nézem a tükörben magam. Úr Isten! Milyen ronda vagyok. Kopszodom, csupa ránc az arcom és ráadásul még tokám is van. És a rövid lábak fölött ez a pocak... Szörnyű.

Tíz év börtön a szadistának

Tíz év börtönre ítélte egy francia bíróság azt a szadista tiszthelyettest, akit két évvel ezelőtt egy autóstoppos magyar fiatalembert elrabolt, megkínzott és erőszakoskodott vele. A 44 éves Pierre Chanal ezúttal csak emiatt került bíróság elé. Ügyében azonban folytatódik a vizsgálat, mert a homoszexuális szadistát több fiatal katona eltűnésének ügyében is gyanúsítottak minősítették.

Chanal 1988 augusztusában Calan-Sur-Saone Varis közelében felvette lakókocsjába az autóstoppal Franciaországot járó magyar fiatalembert,

akivel egy elhagyott parkolóban erőszakoskodni kezdett. Foglyát megláncolta, megkínnoztta, s a magyar fiatal életét csupán annak köszönheti, hogy egy csendőrzárőr felfigyelt az elhagyott helyen álló lakókocsra. A csendőrök csaknem húsz órás fogság után szabadították ki. A kínzásokról Chanal videófelvételt is készített – ezt bemutatták az esküdtszéknek.

Az ügyész 15–20 éves büntetés kiszabását kérte, a bíróság azonban enyhítő körülményeket is talált, egyebek közt Chanal kiemelkedő katonai szolgálatát.

Megfigyelés Berlinben

Töröljék az adatokat!

A keletberlini bűnügyi rendőrség 1978 óta rendszeres megfigyelés alatt tartotta a fővárosban élő homoszexuális férfiakat.

Az AIDS-segély nevű szervezettől kapott információ szerint a Gunter Hoffmann egykori belügyi tanácsos által kezdeményezett megfigyelés 849 személyre terjedt ki, akikben a hatóság „potenciális bűnözőt” látott.

Az intézkedést a tanács azzal indokolta, hogy a szóban forgó személyek életmódja kedvez az asszociális viselkedésnek és a nemibetegségek terjedésének. A bűnügyi rendőrség nemcsak az érintettek nevét, címét, munkahelyét, találkahelyeit, hanem barátait és ismerőseit is jegyzékbe vette.

Az AIDS-segély az ügy kapcsán levélben fordult Kelet- és Nyugat-Berlin belügyi tanácsosához, illetve szenátorához, haladéktalan lépéseket követelve a főljegyzett adatok törlése és a felelős személyek megbüntetése érdekében.

HALÁL MINDENKIRE!

Az országos közvéleménykutató központ felmérésének eredményeként megtudhatjuk, hogy a Szovjetunióban csupán a megkérdezetteknek az 5 százaléka támogatja a halálbüntetés azonnali megszüntetését, 32 százaléka a jelenlegi formájában kívánja megőrizni az erre vonatkozó törvénykezést és ugyanennyien szeretnék, ha tágabb körben alkalmaznák a halálbüntetést. A felmérésben részt vevők 71 százaléka úgy véli, hogy a gyilkosokat halállal kell büntetni – olvashatjuk az APN ismertetésében. A homoszexuálisokkal kapcsolatosan így oszlik meg a közvélemény: 33,7 százaléka a „likvidálásuk” mellett emelt szót (likvidálás alatt természetesen a fizikai megsemmisítésüket értik), 30,7 százaléka azt tartaná helyesnek ha izolálnák őket. Nagyjából egyformán viszonyul a közvélemény a prostituáltakhoz és a kábítószer-élvezőkhöz. A megkérdezettek 28 százaléka a likvidálás mellett, egyharmada pedig az izolálásuk mellett van. 40 százaléka szerint segíteni kell a kábítószer-élvezőkön. Nem jobb az AIDS-betegek iránti viszony sem. Likvidálásuk, illetve izolálásuk mellett 16,8, illetve 25 százaléka nyilatkozott. 51 százaléka a segítségnyújtás híve. Az alkoholisták jobban jártak, mint a kábítószeresek, mert a megkérdezettek többsége, 56,1 százaléka, a gyógyításukat tartaná helyesnek, 24,5 százaléka az elkülönítés, 7,8 százaléka pedig a likvidálás híve.

Az állam és az egyház viszonyának változása egyértelműen kihatott a különféle szekták megítélésére. A többség az engedélyezésük mellett van, 3,4 százaléka még a támo-

gatásukat is elképzelhetőnek tartja, a felszámolásukat 4,9 százaléka követeli.

A koldusok és csavargók ősidők óta a lakosság szeretetét élvezik Oroszországban. Ezt bizonyítják a közvélemény-kutatás eredményei is. A megkérdezettek 81,6 százaléka kijelentette, hogy a koldusoknak segíteni kell.

Nem elzárkózni

Terveink

Communards, Bronski Beat – a 80-as évek brit popsikercsapataihoz tartoztak, néhány évig ott voltak a szinti-pop élvonalában, többek között annak köszönhetően, hogy dalaikban fontos szerep jutott a társadalmi mondanivalónak, mindenekei előtt a „mátság” iránti toleranciának. Mindkét zenekar vezetője Jimmy Sommerville volt. Napjainkban már egyedül aratja sikereit. Immár harmincéves. Nem csupán törékeny külsejével, kamaszos hangjával őrzi múltját, hanem azzal is, hogy folytatja a korábban megkezdett harcot.

A glasgow-i énekes annak idején nagy felzúdulást okozott azzal, hogy nyíltan vállalta homoszexualitását. Ma, amikor az AIDS tartja rettegésben a világot, úgy vélekedik, hogy a „normális és jól gondolkodó” embereknek végre fel kellene fogniuk, hogy megértsék a deviáns hajlamúakat, ahelyett, hogy eleve gettóba zárnák őket vagy azt feltételeznék róluk, hogy

minden, ami kapcsolatos a szerelemmel vagy urambocsá a szexszel, ahhoz csak a normálisaknak van joguk, mert a „mások” beszennyezik azt. Éppen ezért elveti azokat, akik ilyen alapon ki akarják őket rekeszteni a világból, de annak sem híve, hogy a homoszexuálisok saját maguk alakítsanak ki zárt köröket. „E kapcsolatoknak, akár csak a különböző fajok közötti kapcsolatoknak sem kisebb a morális értékük” – vallja Jimmy, akinek gyűjteményes lemezéről az egyik legnagyobb siker a hajdani nagy Bee Gees-sláger, a To Love Somebody (Szeretni valakit) reggae-hangzású változata.

Jimmy persze nemcsak a deviánsokért emeli fel szavát – köztudomású róla, hogy soha nem volt túlságosan jó viszonyban a brit tory kormánnyal, és ez a véleménye Margaret Thatcher távozása után sem változott meg.

Jimmy a felső rétegeket teszi felelőssé azért, hogy az angliai diszkókban terjednek az egyre rombolóbb hatású kábítószeres, mint például az „extázis”-nak nevezett szer. „Már nem takarózkodhatunk azzal, hogy nem tudjuk, mit okoz a drog, és képmutatásnak tartom, hogy a rendőrök a kábítószeres rajtacsipett srácokat büntetik, holott jól tudjuk, honnan jönnek ezek az anyagok.”

Jimmy Sommerville is énekel azon a Cole Porter-válogatáson, amelynek bevételét az AIDS-kutatásra fordítják. Ő a From This Moment On (Mostantól kezdve) című dalt választotta. Nem véletlenül.

„Mostantól kezdve új fejezetet kell nyitni az AIDS elleni harcban – mondja –, fel kell hagyni a pánikkeltéssel, le kell szokni arról, hogy e betegséget végítéletnek, Isten büntetésének tekintsük...”

AIDS-segélyszolgálat:

Bp. XI., Karolina út 35/b.
földszint.
Az ajtón O.H.V.I. tanácsadás.
Ingyenes,
gyors, jellegű tesztvizsgálat,
tanácsadás.

Rendelési idő:
Hétfő 17–19 óráig
szerda 17–19 óráig
péntek 10–12 óráig

Társkereső szolgálat

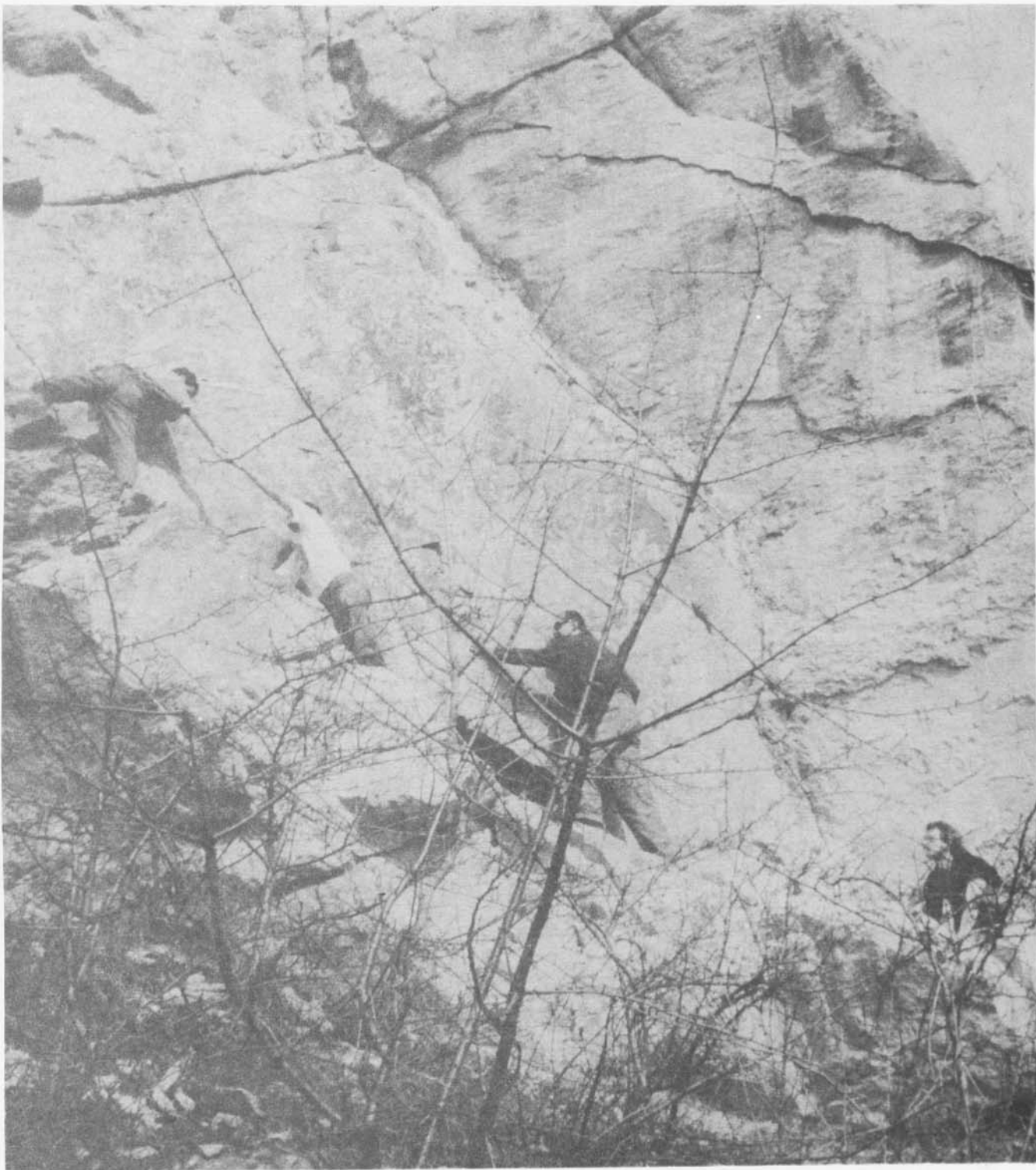
Lapunkban ezen az oldalon a jövőben társkereső hirdetések fogunk közölni. Ha ktdolgoztuk a hirdetésfeladás rendszerét, azt azonnal közreadjuk. Azonban aki addig is ilyen hirdetést szeretne feladni, levelét küldje el lapunk postacímére: Budapest Pf. 701/759 az irányítószám 1399.

Levelezési rovat

Lapunk létezése szempontjából a levelezési rovatnak különlegesen nagy súlya lesz. Valószínűleg sok kamasz fordul majd hozzánk,ők azok akik kevésbé védettek, még nem elég erősek a környezetük a társadalom másságot elnyomni akaró terrorjának a kivédésére. Számítunk azoknak a barátainknak a levelére is akiket valamilyen sérelem ért, és tanácsot kérnek igazságuk megvívásának lehetőségeire. Vagy egyszerűen csak el akarják mondani, hogy mi történt velük, esetükből okuljunk mi mindannyian.

Szép, jó alakú

fiúk jelentkezését várjuk. Olyanok irjanak nekünk akik nem riadnak meg a fényképezőgép látványától. Az eddig megjelent képeinkből láthatják, nem pornó fotózásra gondolunk. Ha a jelentkező nem akarja, hogy arcát felismerjék, a takarásnak ezernyit módja van. Nem árt tudni bevételnek éppen fedezik a nyomda költségeket. Fizetni így a fotózásért nem tudunk. Olyanok jelentkezzenek tehát akik élvezik ezt a fotózási lehetőséget, azt, hogy szép képek készülnek róluk, élvezik mint mi ennek az információs lapnak a társadalmi munkában való létrehozását. Nem feltétlenül szükséges, de ha van magatokról képek párat mindjárt betehetnétek a borítékba. Emlékeztetőül a címünk: Budapest Pf. 701/759 irányítószám: 1399.

MÁSOK

LAMBDA BUDAPEST

Információs
érdekvédelmi és kulturális folyóirat
Megjelenik havonta
Főszerkesztő és felelős kiadó:
Takács B. Gábor
Levélcím:
Budapest Pf. 701/759 1399

Készült a
PRINT PACK Nyomdában,

HU ISSN 1215-0134

